

TEST

VLAGGETJESDAG

16 juli 2026

Inhoud

.....	1
1. Inleiding	3
2. Informatie over toegankelijkheid op de website	3
3. Bereikbaarheid van het evenement	5
4. Toegankelijkheid op het evenemententerrein	8
4a. Routes	8
4b. Kabelgoten	9
4c. Vluchtroutes	10
4d. Hoofdpodium	11
5. Bruikbaarheid van voorzieningen	13
5a. Toiletten	13
5b. EHBO	15
5c. Eten, drinken en kraampjes	17
6. Conclusie	19
7. Over Voorall	19
8. Vragen?	20
BIJLAGE 1	21
BIJLAGE 2	22
BIJLAGE 3	23

VLAGGETJESDAG 2026

1. Inleiding

Vlaggetjesdag vond dit jaar plaats op 20 juni 2026 en werd georganiseerd door Stichting Vlaggetjesdag Scheveningen. Het gratis evenement op Scheveningen speelde zich af aan de 1e en 2e haven. Het is hét feest dat de komst van de Nieuwe Hollandse haring aankondigt. Vlaggetjesdag trekt een zeer divers publiek aan van jong tot oud, waaronder veel mensen met een beperking. Voorall, de belangenorganisatie voor Hagenaars met een beperking, onderzocht de toegankelijkheid voor bezoekers met een beperking.

Sinds de ratificatie van het VN-verdrag Handicap in 2016 en de daarbij behorende aanpassing van de Wet gelijke behandeling handicap/chronische ziekte is wettelijk vastgelegd dat ook evenementen toegankelijk dienen te zijn voor mensen met een beperking.

In 2021/2022 heeft Voorall gewerkt aan een '[Gids naar toegankelijke Haagse evenementen](#)'. Deze gids is geplaatst op het ondernemersportal van de gemeente Den Haag. Aan de hand daarvan kunnen organisatoren van evenementen hun evenement volledig toegankelijk maken voor mensen met een beperking.

Om te onderzoeken hoe de toegankelijkheid van Vlaggetjesdag in de praktijk uitpakt, beoordeelt het TestTeam van Voorall aan de hand van een schouwlijst de situatie ter plaatse. Voor Vlaggetjesdag deden we dit ook al in 2019, 2022 en 2024. Omdat eerdere adviezen nog niet geleid hebben tot een goed toegankelijk evenement, hebben we ook dit jaar de toegankelijkheid onderzocht.

Het TestTeam bestond deze keer uit iemand met een handbewogen rolstoel met handbike, iemand met een elektrische rolstoel, iemand met een rollator en twee lopende deelnemers zonder beperking. Hieronder staan de bevindingen van de testers. Waar nodig worden adviezen ter verbetering aangereikt.

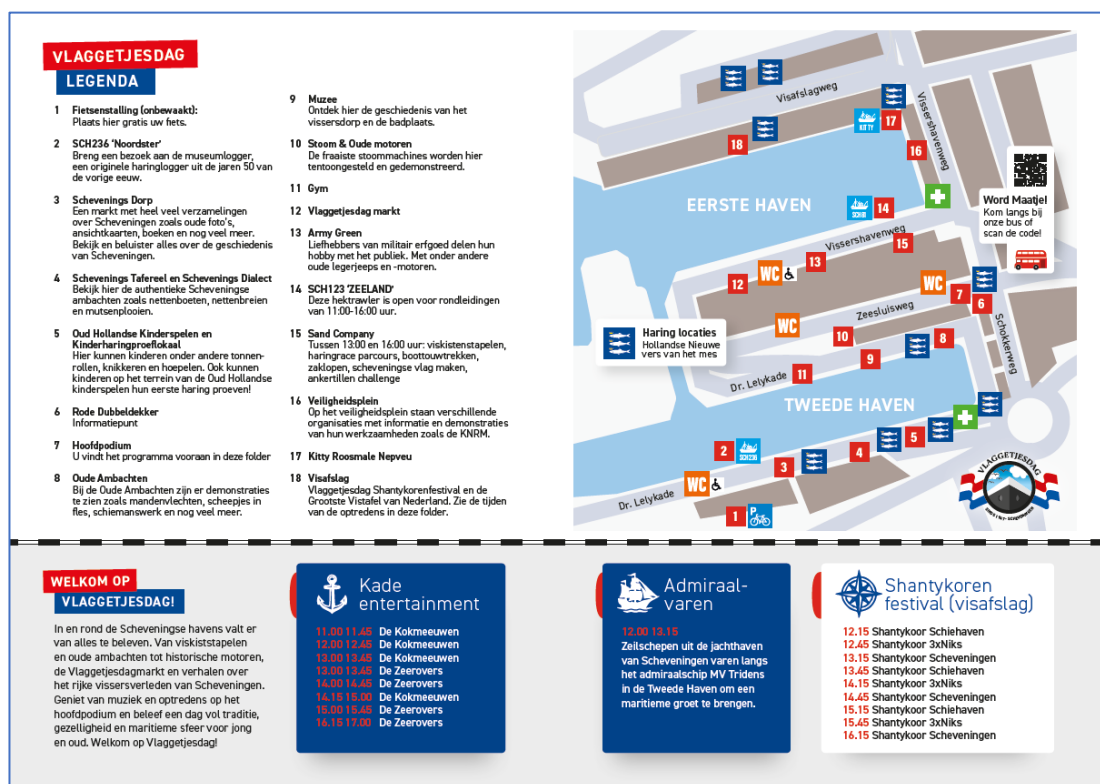
2. Informatie over toegankelijkheid op de website

Allereerst is de informatievoorziening voor bezoekers met een beperking voorafgaand aan het evenement bekeken, evenals de toegankelijkheid van de website voor bezoekers met een visuele beperking. Voor veel bezoekers met een beperking vormt de website een belangrijk hulpmiddel bij de voorbereiding van het evenement. Zij oriënteren zich vooraf op de bereikbaarheid, de inrichting van het terrein en de beschikbare voorzieningen.

De website bevatte een afzonderlijk tabblad met informatie over de toegankelijkheid. Hierdoor is de relevante informatie overzichtelijk op één plaats beschikbaar. Daarnaast waren zowel een telefoonnummer als een e-mailadres vermeld, zodat bezoekers met vragen eenvoudig contact konden opnemen met de organisatie.

Op de website was een plattegrond van het evenemententerrein opgenomen, aangevuld met informatie over de toegankelijkheid. Op deze plattegrond waren voorzieningen zoals toegankelijke toiletten, EHBO-posten en gehandicaptenparkeerplaatsen duidelijk met pictogrammen en nummering aangegeven. Dit draagt bij aan een goede voorbereiding van bezoekers.

Voor bezoekers met een visuele beperking ontbrak echter een tekstuele beschrijving van het evenemententerrein. Hierdoor is het lastig om vooraf een beeld te vormen van de indeling en de omgeving. Het verdient aanbeveling om naast de visuele plattegrond ook een korte tekstuele omschrijving van het terrein en de belangrijkste locaties op te nemen. Plaats verder geen tekst in afbeeldingen, maar zet alle tekst als platte tekst op de website, zodat deze ook leesbaar is voor mensen met een visuele beperking.

Plattegrond op de website 2026.

Op het tabblad 'Toegankelijkheid' was duidelijk aangegeven welke voorzieningen wel en niet aanwezig waren voor bezoekers met een beperking. Zo werd vermeld dat bij het hoofdpodium ruimte beschikbaar was voor tien bezoekers met een beperking en waren de locaties van de twee hellingbanen beschreven. Deze informatie biedt bezoekers vooraf duidelijkheid over de beschikbare faciliteiten.

Op de website ontbrak informatie over alternatieve routes bij drukke delen van het evenemententerrein. Gezien de omvang van het terrein en de verwachte bezoekersaantallen is dit een belangrijk aandachtspunt. Bezoekers die

gebruikmaken van een rolstoel of scootmobiel hebben door hun lagere zichtlijn minder overzicht over de omgeving. Bovendien wordt het manoeuvreren door een drukke menigte als onprettig ervaren. Het opnemen van alternatieve, rustigere loop- en rijroutes kan de toegankelijkheid en het comfort voor deze doelgroep vergroten.

Daarnaast is gekeken naar de informatie over de bereikbaarheid van het evenement per auto, fiets en openbaar vervoer. De locatie van de extra fietsenstalling was duidelijk op de website aangegeven. Dit is handig voor de fietsers, maar helpt ook om de toegangen van het terrein vrij te houden van geparkeerde fietsen. De informatie over parkeermogelijkheden voor auto's was beschikbaar via een downloadbare afbeelding. Tevens werd vermeld dat er vijf gehandicaptenparkeerplaatsen beschikbaar waren, waarvoor bezoekers zich vooraf via e-mail konden aanmelden. Deze voorziening was duidelijk gecommuniceerd en goed georganiseerd.

Als aanvulling adviseren we om op de website een Kiss & Ride-locatie nabij de hoofdingang op te nemen. Hiermee bereiken bezoekers die gebracht worden eenvoudiger en veiliger het evenemententerrein.

Adviezen toegankelijkheid op de website:

- Plaats een korte tekstuele omschrijving van het terrein en de belangrijkste locaties op de website voor mensen met een visuele beperking, als alternatief voor de plattegrond die zij niet kunnen lezen. (Advies ook gegeven in 2022 en 2024)
- Plaats geen tekst in afbeeldingen, maar zet alle tekst als platte tekst op de website, zodat deze ook leesbaar is voor mensen met een visuele beperking. (Advies ook gegeven in 2024)
- Beschrijf op de website de alternatieve routes voor mensen met een beperking (hellingbanen) en alternatieve routes bij drukte. Beschrijf ook welke ingangen je kan nemen voor welke activiteit of gebied. (Advies ook gegeven in 2024)
- Geef met een adres de locatie van de Kiss & Ride-plek aan.

3. Bereikbaarheid van het evenement

Het evenement was gedurende de gehele dag bereikbaar via de omliggende straten. Aangezien het evenement plaatsvindt in de openbare ruimte en zich niet op een afgesloten terrein bevindt, heeft de organisatie slechts gedeeltelijk invloed op de toegankelijkheid van de aanlooproutes.

Vanaf de dichtstbijzijnde tramhalte ontbrak bewegwijzering naar de entree van het evenement. Ook waren er geen routeaanduidingen of informatie over de looproutes aanwezig. Voor bezoekers met een beperking is het van belang de meest efficiënte routes te nemen om zo energie over te houden voor het evenement.

De extra fietsenstalling aan de Westduinweg, ter hoogte van de Van Bergenstraat (bij de Jumbo), was duidelijk vermeld op de website. Deze voorziening heeft naar verwachting bijgedragen aan het beperken van fietsparkeeroverlast direct naast en op het evenemententerrein, waardoor de trottoirs over het algemeen goed toegankelijk bleven voor bezoekers.

Op enkele locaties werd de toegankelijkheid van de aanlooproutes echter beperkt door geparkeerde fietsen op het trottoir. Hierdoor waren sommige routes minder goed of tijdelijk niet toegankelijk voor bezoekers die gebruikmaken van een rolstoel, scootmobiel of ander mobiliteitshulpmiddel.

X

Scooters op de stoep belemmeren de doorgang.

V

Extra fietsparkeerplek Westduinweg ter hoogte van de Van Bergenstraat.

X

Niet iedereen houdt zich aan het verbod om daar te parkeren.

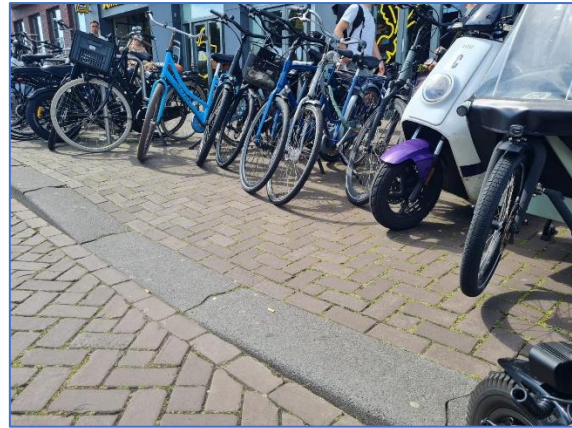
V

De toegang naar het terrein ter hoogte Van Bergenstraat was toegankelijk, zonder drempel.

X

De toegangen vanaf de stoepen waren niet vrijgehouden.

X

De stoepafgang bij de Jumbo was niet vrij.

Voor bezoekers met een beperking waren vijf algemene gehandicaptenparkeerplaatsen beschikbaar. Deze parkeerplaatsen waren vooraf op de website vermeld. Reserveren kon via een e-mailadres. De communicatie hierover was duidelijk en de reserveringsprocedure was goed georganiseerd.

Tijdens de praktijktest is gebruikgemaakt van één van de gehandicaptenparkeerplaatsen. Daarbij bleek dat achter het voertuig voldoende manoeuvreerruimte aanwezig was. Naast het voertuig was de beschikbare ruimte echter beperkt, waardoor het in- en uitstappen voor gebruikers van een elektrische rolstoel minder comfortabel was. Het verdient aanbeveling om bij gehandicaptenparkeerplaatsen voldoende vrije ruimte aan de zijkanten van het voertuig te waarborgen, zodat bezoekers veilig en zelfstandig kunnen in- en uitstappen.

De meeste doorgangen naar het evenemententerrein zelf waren goed toegankelijk voor bezoekers die gebruikmaken van een mobiliteitshulpmiddel. De toegepaste afzethekken boden voldoende doorgangsruijnte, waarbij rekening was gehouden met een minimale doorgangsbreedte. Medewerkers van Team Intro waren op de hoogte van de gehanteerde richtlijnen voor de minimale doorgangsbreedte. Tijdens de praktijktest gaf de rolstoeltester echter aan dat een breedte van 90 cm in de praktijk als krap wordt ervaren. De aanwezige doorgang van ongeveer 110 cm bleek goed bruikbaar. De toegangsroutes waren daarnaast vlak uitgevoerd en vrij van drempels, kabelgoten en andere obstakels.

Adviezen bereikbaarheid:

- Plaats duidelijke borden met bewegwijzering vanaf de dichtstbijzijnde OV-halte, de GPA's en de fietsenstalling naar de ingang.
- Houd de afritten van de stoepen vrij. Bezoekers met een rolstoel of scootmobiel zijn hiervan afhankelijk en lopen anders vast. (Advies ook gegeven in 2019 en 2024)

- Houd 1,5 meter vrij aan de zijkanten van gehandicaptenparkeerplaatsen zodat bezoekers veilig en zelfstandig kunnen in- en uitstappen.
- Maak de entree toegankelijk met een minimale breedte van 1.10 meter.

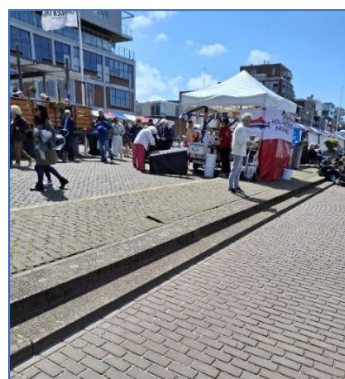
4. Toegankelijkheid op het evenemententerrein

4a. Routes

Alle hoofdroutes op het evenemententerrein waren verhard en vanaf de hoofdingang goed bereikbaar. Hierdoor waren de verschillende locaties op het terrein in beginsel toegankelijk voor bezoekers die gebruikmaken van een mobiliteitshulpmiddel.

Het terrein was echter niet volledig obstakelvrij. Op diverse locaties waren trappen en stoepen met opstaande randen aanwezig, waardoor bepaalde delen van het terrein niet zelfstandig bereikbaar waren voor rolstoelgebruikers. Tijdens de praktijktest werd geconstateerd dat bij deze hoogteverschillen geen tijdelijke hellingbanen waren aangebracht. Op meerdere locaties was hiervoor voldoende ruimte beschikbaar. Door het plaatsen van tijdelijke hellingbanen verbeterd de toegankelijkheid van het terrein aanzienlijk.

Een specifiek aandachtspunt betreft de Dr. Lelykade aan de zijde van de Westduinweg. Tussen de twee looproutes op deze locatie bestaat een hoogteverschil. Bezoekers die het terrein betreden via de ingang ter hoogte van de Van Bergenstraat komen uit op de lagergelegen route langs het water. Vanaf deze route is het niet mogelijk om zelfstandig over te steken naar de hoger gelegen route met de marktkramen, doordat twee traptreden de doorgang blokkeren. Bezoekers die gebruikmaken van een rolstoel, scootmobiel of ander mobiliteitshulpmiddel kunnen dit deel van het terrein uitsluitend bereiken via de ingang aan de Kapitein de Rijkstraat. Eenmaal op dit deel van het terrein moeten zij dezelfde route terug volgen om het evenement te verlaten, omdat zich aan het eind van die route het terrein met de kinderspelen bevindt. Deze beperking en de alternatieve toegangsroute stonden bij de ingang niet aangegeven. Nu reden gedurende de hele dag mensen in een rolstoel of scootmobiel heen- en weer om een weg te zoeken over de openbare weg om weer op het evenemententerrein te komen. Om dit te voorkomen is het noodzakelijk een rondgaande route te creëren door het plaatsen van een tijdelijke hellingbaan om het hoogteverschil te overbruggen.

Twee traptreden naar kraampjes Tweede Haven gedeelte, waardoor geen toegang mogelijk is voor mensen met een hulpmiddel vanaf het looppad aan de waterkant.

Daarnaast werden op verschillende plaatsen obstakels op de looproutes aangetroffen. Deze waren niet verwijderd en ook niet gemarkeerd met waarschuwborden of contrasterende kleuren. Dergelijke obstakels kunnen de doorgang belemmeren voor bezoekers die gebruikmaken van een mobiliteitshulpmiddel en vormen tevens een struikel- of valrisico voor bezoekers met een visuele beperking. Het is daarom wenselijk om obstakels zoveel mogelijk te verwijderen of duidelijk te markeren.

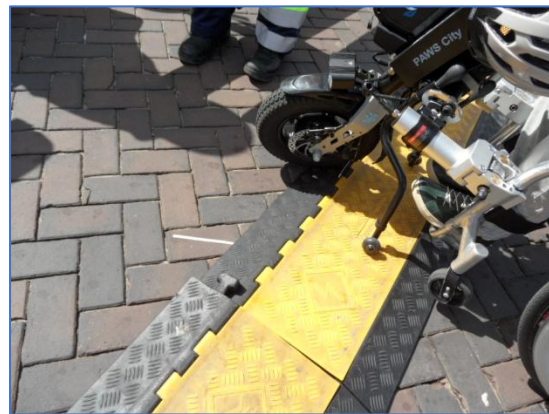
Vlak na de toegang lag op de looproute een stok overdwars, waar een slechtziende over kan vallen.

4b. Kabelgoten

Op de looproutes waren de aanwezige kabels afgedekt met kabelmatten of kabelgoten. Daarbij waren op verschillende locaties speciale rolstoelvriendelijke kabelgoten toegepast. De testers beoordeelden deze voorziening als positief. Mensen met een hulpmiddel konden zowel de kabelmatten als de rolstoelvriendelijke kabelgoten zonder grote snelheidsvermindering veilig passeren.

Op enkele locaties waren standaardkabelgoten geplaatst in drukbezochte delen van het evenemententerrein. Om deze kabelgoten te kunnen passeren, is enige aanrijdsnelheid nodig. In combinatie met de aanwezigheid van veel bezoekers en een hellende weg kan dit leiden tot onveilige situaties voor mensen die gebruikmaken van een rolstoel, scootmobiel of ander mobiliteitshulpmiddel. Het verdient daarom aanbeveling om in drukke gebieden uitsluitend rolstoelvriendelijke kabelgoten toe te passen of kabels bovenlangs op een minimale hoogte van 4 meter te plaatsen.

Tijdens de praktijktest kwam de rolstoeltester vast te zitten op een standaardkabelgoot. Een medewerker van Team Intro, die zich in de directe nabijheid bevond, bood niet direct hulp aan. Pas nadat hierom werd gevraagd, verleende hij ondersteuning. Desgevraagd gaf de medewerker aan dat hij ervan uitging dat bezoekers zelf aangeven wanneer zij hulp wensen. Hoewel het respecteren van de eigen regie van bezoekers belangrijk is, verdient het aanbeveling medewerkers te instrueren alert te zijn op situaties waarin ondersteuning wenselijk kan zijn en op een passende manier hulp aan te bieden, zonder daarbij de zelfstandigheid van bezoekers uit het oog te verliezen. Bijvoorbeeld door naar iemand toe te gaan en te vragen of hij hulp nodig heeft.

Op het evenemententerrein is deels gebruik gemaakt van standaardkabeldempels. Deze kabeldempels voldoen wel voor een scootmobiel, maar zijn lastig voor kleine wieltjes.

4c. Vluchtroutes

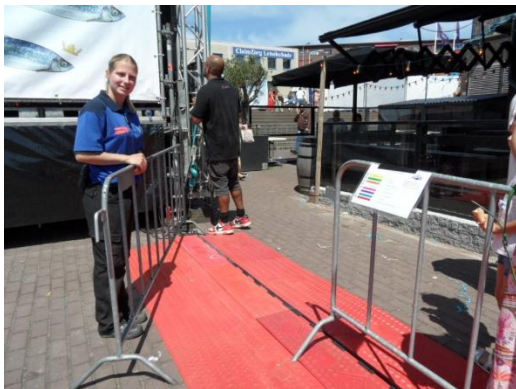
Tijdens de test is gevraagd hoe EHBO-medewerkers zouden handelen wanneer een bezoeker met een rolstoel tijdens een ernstige calamiteit een trap zou moeten passeren om het terrein te verlaten. De EHBO-medewerkers gaven aan dat het tillen van personen met een rolstoel niet tot hun takenpakket behoort. Ook beveiligingsmedewerkers gaven aan bezoekers met een rolstoel of scootmobiel niet over trappen te zullen dragen bij paniek of ernstige calamiteiten, zoals een brand.

Het evenemententerrein beschikte onvoldoende over veilige en zelfstandige vluchtmogelijkheden voor bezoekers met een lichamelijke beperking of bezoekers die gebruikmaken van een mobiliteitshulpmiddel. Het realiseren van

toegankelijke vluchtroutes en het vastleggen van passende procedures voor noodsituaties zijn belangrijke aandachtspunten voor toekomstige edities.

4d. Hoofdpodium

Bezoekers die gebruikmaken van een rolstoel of scootmobiel hebben door hun lagere zithouding een beperkte zichtlijn. Wanneer andere bezoekers voor hen staan, wordt het zicht op het podium volledig belemmerd. Tijdens het evenement bood de beveiliging bezoekers met een rolstoel of scootmobiel de mogelijkheid om via de vrije ruimte vóór het podium naar voren te rijden, zodat zij de optredens beter konden bekijken. Prima. De beveiligingsmedewerkers werden hierbij als vriendelijk en behulpzaam ervaren. Dit draagt bij aan een positieve beleving voor bezoekers met een beperking.

Vriendelijke beveiliging en de brede kabelmat was goed toegankelijk.

Afgesloten vrije ruimte voor het podium bood plaats aan mensen met een hulpmiddel.

De looproute naar het hoofdpodium via het evenemententerrein in de haven is echter een onveilige route voor bezoekers met een beperking. Door de plaatsing van het podium in de hoek van de Tweede Haven ontstond op drukke momenten onvoldoende ruimte voor een veilige doorgang op de standaardlooproute over de kade. Het aangeven van alternatieve toegankelijke routes is om deze reden essentieel voor bezoekers met een beperking.

De toegankelijke routes naar het hoofdpodium, de aangewezen plaatsen voor bezoekers met een beperking en de toegankelijke hellingbaan achter het podium waren op het evenemententerrein niet duidelijk zichtbaar gemaakt met bewegwijzering op een hoogte van minstens hoogte 2,3 meter. Ook stonden ze niet op de plattegrond.

De hellingbaan achter het podium was zowel vanaf de Schokkerweg als vanaf de Tweede Haven niet goed vindbaar. Borden op een goed zichtbare hoogte ontbraken en door de afschermhekken rondom de hellingbaan was de voorziening vanaf de looproutes nauwelijks te zien en werd de hellingbaan versmald. Deze lange hellingbaan is zo ontworpen dat twee tegemoetkomende mensen met een hulpmiddel elkaar kunnen passeren. Daarom is het belangrijk dat de volle breedte van de hellingbaan beschikbaar blijft en deze niet versmald wordt door bijvoorbeeld afschermhekken.

De hellingbaan achter het hoofdpodium is versmald en niet zichtbaar door de afgeschermdde hekken en het ontbreken van bewegwijzingen.

Adviezen toegankelijkheid op het evenemententerrein:

- Zorg voor rondgaande routes en vermijd doodlopende routes op het evenemententerrein.
- Gebruik bij hoogteverschillen hellingbanen met een minimale breedte van 1,2 meter, liefst breder vanwege het grote aantal bezoekers en doordat de vindbaarheid daardoor toeneemt. Hellingbanen op de route maken alle faciliteiten van het evenement goed bereikbaar voor bezoekers met een beperking, zoals de kraampjes in de haven (zie bijlage 1 voor informatie over hellingbanen). De hellingbaan achter het hoofdpodium dient over de volle breedte vrij te blijven, omdat dit een lange hellingbaan is waarop mensen elkaar in een hulpmiddel moeten kunnen passeren.
- Zorg dat alle looproutes vrij zijn van obstakels of geef eventuele obstakels duidelijk aan met voldoende contrastkleur voor mensen met een visuele beperking.
- Kabels zoveel mogelijk centreren en bovenlangs leiden (minimaal 4 meter hoogte) of bedekken met rolstoelvriendelijke kabelgoten of een kabelmat. Vermijd het gebruik van standaardkabelgoten, omdat een aanrijdsnelheid nodig is om deze te passeren. (Advies ook gegeven in 2019 en 2024).
- Maak door middel van bewegwijzing de rolstoeltoegankelijke routes zichtbaar. Geef met grote (driehoeks)borden op minimaal 2.30 m hoogte de rolstoelroute aan over het hele evenemententerrein en vermeld deze op de plattegrond. Zorg daarbij dat de op- en afritten goed vindbaar zijn. (Advies ook gegeven in 2019, 2022 en 2024)
- Zorg voor voldoende rolstoeltoegankelijke vluchtroutes en maak deze ook zichtbaar op het evenemententerrein door bewegwijzing.
- Zorg dat het hoofdpodium goed en veilig te bereiken is voor bezoekers met een beperking. Geef duidelijk aan hoe de alternatieve route loopt en waar men deze kan bereiken. (Advies ook gegeven in 2024). Zet de gereserveerde ruimte bij het podium voor bezoekers met een beperking ook op de plattegrond.

5. Bruikbaarheid van voorzieningen

5a. Toiletten

De rolstoeltoegankelijke toiletten waren zowel in de Eerste als de Tweede Haven aanwezig. Helaas waren de toiletten moeilijk te bereiken en ontbrak bewegwijzering op het terrein.

Aan het einde van het kraampjesgedeelte in de Tweede Haven, aan de zijde van het Vispaleis, was het terrein afgesloten. Hierdoor konden bezoekers met een rolstoel of scootmobiel dit gedeelte niet rechtstreeks bereiken vanaf deze zijde. Zij moesten via de openbare weg omrijden om de toiletten te bereiken. Dit leidde tot onveilige situaties en verminderde de bereikbaarheid van de voorziening.

Gevaarlijke situatie, de bezoekers in rolstoel of scootmobiel moesten via de openbare weg om de toiletten te bezoeken.

Bij de ingang van het evenemententerrein werd niet aangegeven waar de rolstoeltoegankelijke toiletten zich bevonden. Ook op het terrein zelf ontbraken duidelijke verwijzingsborden of vlaggen naar deze voorzieningen. Met name bij de Eerste Haven was de bewegwijzering naar het toegankelijke toilet niet zichtbaar; er werden geen herkenbare aanduidingen aangetroffen.

Het toegankelijke toilet voldeed op verschillende onderdelen aan de toegankelijkheidseisen. Voor een evenemententoilet was de binnenruimte ruim voldoende. De aanwezige hellingbaan lag stevig op de ondergrond. Daarnaast waren de benodigde voorzieningen aanwezig, waaronder de twee opklapbare armleuningen naast het toilet. We zijn blij dat er weer gekozen is voor een volwaardig toegankelijk toilet.

Toegankelijk rolstoeltoilet met hellingbaan.

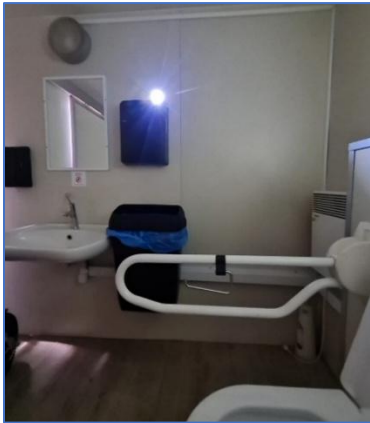
De standaard toiletten was voorzien van trap zonder armleuning.

De hellingbaan had de goede hoogte en lengte.

Tijdens de test bleek dat de verlichting in het toilet niet functioneerde. Bij navraag bleek dat er twee losse lampjes op batterijen aanwezig waren, maar dat de batterijen hiervan leeg waren. Een medewerker van Team Intro heeft vervolgens een zaklamp geregeld om de ruimte tijdelijk te verlichten. Daarnaast ontbrak een toiletrol aan de armleuning; deze is tijdens de test door de testers zelf aangebracht.

In de toiletruimte stond een grote hoeveelheid pakken toiletpapier opgeslagen in een hoek. De vrije ruimte in deze hoek is nodig als manoeuvreerruimte voor een rolstoelgebruiker om zelfstandig de transfer naar het toilet te kunnen maken. Op verzoek van de testers heeft de medewerker van Team Intro de toiletrollen verwijderd, waardoor de ruimte weer beter toegankelijk werd.

In het toegankelijk toilet deed de verlichting het niet. De batterijen van de losse lampjes waren op.

Een grote stapel wc-papier in de hoek. Hierdoor kan men de rolstoel niet naast de wc plaatsen voor het maken van een transfer.

De lampjes met batterij in het toilet.

Ook de reguliere toiletunits vormden een aandachtspunt. De trappen naar deze voorzieningen waren steil uitgevoerd en beschikten niet over een trapleuning. Hierdoor hebben bezoekers met beperkte mobiliteit, zoals ouderen of mensen met balansproblemen, moeite bij het betreden en verlaten van de toiletvoorzieningen en ontstaat er valgevaar.

5b. EHBO

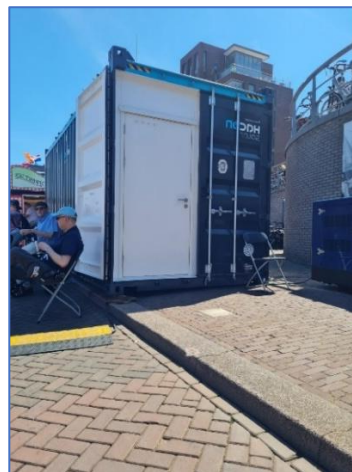
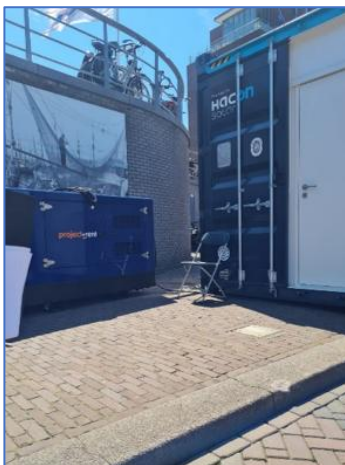
Het evenement beschikte over twee EHBO-posten. Vanuit verschillende locaties in de Tweede Haven was de EHBO-vlag niet zichtbaar. Op het terrein waren veel verschillende vlaggen en uitingen aanwezig, waardoor herkenbaarheid van specifieke bewegwijzering, zoals de EHBO-aanduidingen, werd verminderd. De EHBO-post in de Eerste Haven was wel goed herkenbaar wanneer bezoekers zich

in de directe omgeving bevonden. De vlag was hierbij op een normale hoogte geplaatst.

Door de grote hoeveelheid vlaggen op het terrein vallen de EHBO-vlaggen niet op.

De EHBO-post in de Tweede Haven was voorzien van een aanzienlijke opstap en beschikte niet over een hellingbaan of andere toegankelijke voorziening. Hierdoor konden bezoekers met een lichamelijke beperking de EHBO-ruimte niet zelfstandig betreden. In geval van een hulpvraag moeten zij door hulpverleners naar binnen worden getild. Dit is vanuit het oogpunt van toegankelijkheid, veiligheid en eigen regie niet wenselijk. We bevelen aan om beide EHBO-posten zelfstandig toegankelijk te maken, bijvoorbeeld door het realiseren van een geschikte hellingbaan.

De EHBO heeft een flinke opstap. Een hellingbaan ontbreekt. Er ligt ook een forse drempel op de route naar de EHBO-post, wat een extra obstakel vormt om deze te bereiken.

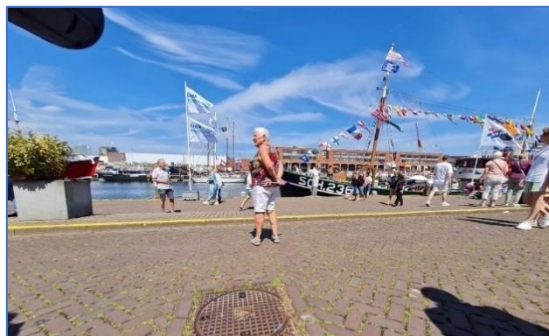
Naast de vaste EHBO-posten waren zestien mobiele EHBO-medewerkers aanwezig, verdeeld over zeven loopteams. Veertien medewerkers waren inzetbaar; de overige twee medewerkers hadden een coördinerende en verbindende functie. De mobiele EHBO-teams waren verspreid over het terrein aanwezig en werden tijdens de observatie op verschillende locaties aangetroffen. Deze inzet draagt positief bij aan de bereikbaarheid van eerste hulp.

5c. Eten, drinken en kraampjes

De meeste horecakramen in de haven waren goed bereikbaar voor bezoekers die gebruikmaken van een mobiliteitshulpmiddel. De hoogte van de uitgiftebalies was in veel gevallen geschikt voor bezoekers in een rolstoel of scootmobiel. Eén van de bars was uitsluitend toegankelijk voor bezoekers zonder beperking, doordat deze niet bereikbaar was met een hulpmiddel. Er waren echter voldoende andere horecavoorzieningen beschikbaar die wel toegankelijk waren.

Het TestTeam constateerde dat bij meerdere horecakramen vaste pinautomaten op een hoge positie waren geplaatst. Hierdoor kunnen bezoekers met een lagere zichtlijn, zoals rolstoelgebruikers, niet zelfstandig de betaalhandeling uitvoeren. We adviseren om mobiele pinautomaten of pinautomaten aan een lang snoer te gebruiken of de pinautomaten zodanig te plaatsen dat deze voor alle bezoekers zelfstandig bereikbaar zijn.

De aanwezige statafels waren niet toegankelijk voor bezoekers die gebruikmaken van een rolstoel of scootmobiel. Daarentegen waren de aanwezige picknicktafels wel geschikt. Deze boden voldoende ruimte om aan de kopse zijde plaats te nemen en rondom de tafel was voldoende manoeuvreerruimte beschikbaar voor bezoekers met een hulpmiddel.

De boten waren niet te bezoeken met een hulpmiddel. Dit stond duidelijk op de website vermeld.

De marktkramen in de hal waren over het algemeen redelijk bereikbaar voor bezoekers met een beperking. Een aandachtspunt was echter de hoogte van de kramen en de uitstalling van de visproducten. Bezoekers in een rolstoel konden

hierdoor niet altijd zelfstandig zicht krijgen op de producten die in de bakken lagen uitgestald.

In de visafslag waren voldoende zitmogelijkheden aanwezig, waardoor bezoekers de gelegenheid hadden om tussentijds te rusten. De akoestiek in de ruimte vormde echter een aandachtspunt. Door de combinatie van zang en het hoge geluidsniveau was de verstaanbaarheid beperkt en werd de omgeving door de testers als luid ervaren. Dit kan ertoe leiden dat bezoekers het bezoek aan de visafslag door het geluidsniveau als onaangenaam ervaren.

De kraampjes waren goed bereikbaar. Door de hoogte van de kraampjes was de viswaar vanuit een rolstoel soms niet te zien.

Adviezen bruikbaarheid van de voorzieningen:

- Zorg ervoor dat ook het rolstoeltoegankelijke toilet in de Tweede Haven goed en veilig bereikbaar is.
- Zorg dat de toiletten op het evenemententerrein zichtbaar zijn aangegeven met borden op minimaal 2.30 meter hoogte. (Advies ook gegeven in 2022)
- Zorg dat de faciliteiten in het toegankelijke toilet in orde zijn, zoals de verlichting, een toiletrol aan de opklapbare armleuning en een lege vloerruimte.
- Zorg voor een veilige opgang naar alle toiletunits door de trap van een leuning te voorzien of door toiletunits zonder hoogteverschil te huren. (Advies ook gegeven in 2019)
- Zorg ervoor dat de bewegwijzering naar de EHBO-posten vanaf alle looproutes zichtbaar is. (Advies ook gegeven in 2022 en 2024)
- Zorg ervoor dat iedereen, dus ook mensen met een hulpmiddel, alle EHBO-locaties zelfstandig kunnen betreden. Maak bij hoogteverschillen gebruik van hellingbanen volgens de richtlijnen.
- Stimuleer de inzet van lage kramen (70-90 cm hoogte) zodat ook mensen in een rolstoel of scootmobiel zelf kunnen bestellen. (Advies ook gegeven in 2019 en 2022)

- Stimuleer bij de horeca mobiele pinautomaten of pinautomaten aan een lang snoer, zodat mensen vanuit een hulpmiddel zelfstandig en veilig kunnen pinnen.
- Zorg voor een aangenaam geluidsniveau van de muziek in de hal, zodat het verblijf voor iedere bezoeker prettig is.

6. Conclusie

Voorall onderzocht in 2019, 2022 en 2024 al hoe toegankelijk Vlaggetjesdag is. Omdat hierin in die periode geen duidelijke verbeteringen zichtbaar waren, hebben we ook dit jaar opnieuw onderzoek gedaan.

Uit de evaluatie van Vlaggetjesdag blijkt dat er enkele positieve ontwikkelingen zijn gerealiseerd, met name in de verbetering van de online informatievoorziening, de uitbreiding van het aantal algemene gehandicaptenparkeerplaatsen, de instructie van de medewerkers van Team Intro en de plaatsing van het rolstoelvriendelijke toilet

Tegelijkertijd constateert het TestTeam van Voorall dat de toegankelijkheid op het evenemententerrein zelf beperkt is verbeterd ten opzichte van voorgaande edities. Belangrijke adviezen die al eerder zijn gegeven zijn niet overgenomen, waardoor de toegankelijkheid op het evenemententerrein zelf niet substantieel verbetert.

Belangrijke aandachtspunten blijven de bewegwijzering op locatie, de herkenbaarheid en toegankelijkheid van looproutes, het wegnemen van fysieke obstakels zoals doodlopende routes, ontbrekende hellingbanen en niet-toegankelijke kabelgoten en de bereikbaarheid van voorzieningen zoals EHBO, podium en toiletten. Ook de handhaving tijdens het evenement is erg belangrijk. Dat blijkt wel uit het parkeren van fietsen waar duidelijke verbodsborden stonden. Deze aspecten zijn van invloed op de zelfstandigheid, veiligheid en beleving van bezoekers met een beperking.

Gezien het grote aantal bezoekers van Vlaggetjesdag dat gebruikmaakt van een hulpmiddel, is het van belang om bij toekomstige edities structureel meer aandacht te besteden aan een inclusieve inrichting. Door toegankelijkheid vroegtijdig mee te nemen in de voorbereiding en samen te werken met ervaringsdeskundigen kan Vlaggetjesdag verder groeien naar een evenement dat voor alle bezoekers veilig, zelfstandig en prettig toegankelijk is.

Het TestTeam van Voorall waardeert de ingezette verbeteringen, maar is teleurgesteld over het beperkt opvolgen van belangrijke adviezen van voorgaande jaren. Om een evenement te realiseren dat voor mensen met een beperking ook een feest is om te bezoeken, zijn aanpassingen op het evenemententerrein echt nodig. Voorall gaat graag in gesprek met de organisatie om gezamenlijk verdere stappen te zetten richting een volledig toegankelijk evenement.

7. Over Voorall

Voorall voor Hagenaars met een beperking

Voorall werkt voor mensen in Den Haag met een lichamelijke, verstandelijke of

zintuiglijke beperking en/of een chronische ziekte. Voorall is adviseur voor het gehandicaptenbeleid van de gemeente Den Haag en fungeert als spreekbuis voor de achterban. Voorall adviseert gevraagd en ongevraagd de gemeente over haar beleid zodat Hagenaars met een beperking op een zelfstandige en gelijkwaardige wijze kunnen deelnemen aan de samenleving. Met de inzet van TestTeams streeft Voorall ernaar de toegankelijkheid in Den Haag zichtbaar te maken en ontoegankelijke situaties in Den Haag op te lossen.

8. Vragen?

Voor vragen kunt u contact opnemen met Kim Hameete,
projectmedewerker Voorall
kimhameete@voorall.nl

Van Diemenstraat 196
2518 VH Den Haag
070 365 52 88
info@voorall.nl
www.voorall.nl
www.facebook.com/voorall

BIJLAGE 1

Richtlijnen hellingbaan

Maximaal hoogteverschil	1000 mm
Loopruimte	Vrije breedte ≥ 1200 mm
Helling	tot 50 mm hoogteverschil $\leq 1:6$, lengte helling 0,0 - 0,3 m tot 100 mm hoogteverschil $\leq 1:10$, lengte helling 0 - 1 m tot 250 mm hoogteverschil $\leq 1:12$, lengte helling 1 - 3 m tot 500 mm hoogteverschil $\leq 1:16$, lengte helling 3 - 8 m tot 1000 mm hoogteverschil $\leq 1:20$ lengte helling 8 - 10 m
Loopafstand	Horizontaal bordes bij elke 500 mm hoogteverschil Diepte bordes ≥ 1500 mm, breedte ≥ 1200 mm
Loopoppervlak	Vlak (dwars op de looprichting) – regelmatig – vast
Keerruimte	$\geq 2100 \times 2100$ mm aan het begin en eind van de helling
Valbeveiliging	Bij hoogteverschil tot 250 mm opstaande rand > 50 mm Bij hoogteverschil vanaf 250 mm afscheiding ≥ 1000 mm Openingen in afscheiding ≤ 100 mm (niet horizontaal)
Loopoppervlak	Stroef – regelmatig
Steun	Bij hoogte vanaf 250 mm leuning aan weerszijden helling

BIJLAGE 2

Hieronder een voorbeeld van een 'Dixie' waarvan mensen met een beperking zelfstandig gebruik kunnen maken. De witte unit, die geplaatst wordt met een heftruck, is hiervoor geschikt. De kunststof blauwe unit echter niet, omdat deze niet beschikt over 2 horizontale armsteunen naast de toiletpot.

Toiletunits met doordacht aangepaste sanitaire voorzieningen

Ook de gehandicapte bezoeker wilt u tijdens een evenement goed kunnen ontvangen. De speciale toiletunits van Euro-Toilet bieden alle wenselijke comfort voor de mensen die van een rolstoel afhankelijk zijn om uw evenement te bezoeken. Onze units voldoen aan de eisen die zijn neergelegd in de richtlijnen "Geboden Toegang" 3.1-1.3. Een brede schuifdeur biedt toegang tot een royaal bemeten ruimte van 2,2 x 2,2 meter. Natuurlijk beschikt de unit over een verhoogd toilet met armsteunen en een paracelsus wastafel met dokterskraan.

Met deze aangepaste toiletunits van Euro-Toilet heet u ook uw gehandicapte gasten van harte welkom.

Technische specificatie:

- Afmeting: 2,20 x 2,20 meter
- Hoogte: 2,50 meter
- Schuifdeuropening: 95 cm
- Stroomvoorziening: 220 V
- Wateraansluiting: ¾
- Afvoer: 110 mm
- Gewicht: 650 kg
- Plaatsing met heftruck

Deze unit is voorzien van:

- Zeepautomaat
- Papieren handdoekautomaat
- Spiegel
- Afvalbak
- 1 x verhoogd toilet
- 2 x armsteunen
- 1 x paracelsus wastafel met dokterskraan
- Speciale antislipplaat rolstoeltoegankelijk

Kunststofcabine:

Tevens bestaat de mogelijkheid om een kunststof toiletcabine voor rolstoelgebruikers te huren.

Technische specificatie:

- Afmeting: 1,80 x 1,80 meter
- Chemisch toilet
- Stroomvoorziening: 220 V
- Gewicht: 120 kg
- Plaatsing zonder heftruck

Industrieweg 36
1521 NE Wormerveer
Postbus 12
1520 AA Wormerveer

Telefoon: 075 - 628 63 33
Mail: info@euro-toilet.nl

BIJLAGE 3

Alternatieven voor de term MIVA:

Deze festivalorganisaties gaan het niet meer hebben over MIVAs - Green Events

MIVA wordt in de praktijk als toegankelijkheids-verzamelterm gebruikt, terwijl er diverse vormen van beperkingen zijn. Wenselijker is te beschrijven in hoeverre, en voor wie iets toegankelijk is. Juist in vergunningen en online communicatie betekent dit dat je kritischer en concreter moet zijn: voor wie is je festival eigenlijk toegankelijk? Simpelweg een aangepast toilet plaatsen betekent nog niet dat iemand in een rolstoel écht een leuke festivalervaring gaat hebben. Wat is het alternatief? Een aantal koplopers van Onbeperkt Feest zetten al langer in op inclusievere termen. De basisgedachte is: toegankelijkheid is voor iedereen bevorderlijk, niet alleen voor mensen met een beperking. Denk aan bezoekers met een kinderwagen of kleine kinderen, bezoekers of artiesten met bagage (bijv. rolkoffers), of crew met een aflevering van grote spullen. Benoem wat het is, en geef aan wie prioriteit krijgt om ervan gebruik te maken. Hier een aantal voorbeelden:

MIVA Entree Extra Brede Entree / Extra Wide Lane
prioriteit voor mensen met een rolstoel of kinderwagen

MIVA Deck Toegankelijk Kijk Dek / Accessible Viewing Deck
prioriteit voor mensen met een rolstoel en slecht ter been

MIVA Parkeerplek Prioriteit Parkeerplek / Priority Parking Place
Gereserveerd voor mensen met rolstoel en slecht ter been, alleen beschikbaar op aanvraag.

MIVA Toilet Extra Ruim Toilet / Extra Large Toilet
Rolstoeltoegankelijk Toilet / Wheelchair Accessible Toilet
prioriteit voor mensen met rolstoel en mensen met jonge kinderen.

MIVA Calamiteiten Calamiteitenplan voor mensen met een beperking

MIVA Ticket Extra Support Ticket, Ticket Rolstoelgebruiker

MIVA Balie Extra Support Balie, Toegankelijke Support Balie
Extra faciliteiten, informatie & support voor iedereen